ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ СТАНДАРТЫ

ҚАЗАҚСТАН ШАМПАНЫ

Жалпы техникалық шарттар

КАЗАХСТАНСКОЕ ШАМПАНСКОЕ

Общие технические условия

ҚР СТ 1011-2016

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)

Астана

gost.e-ecolog.ru

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ СТАНДАРТЫ

ҚАЗАҚСТАН ШАМПАНЫ

Жалпы техникалық шарттар

ҚР СТ 1011-2016

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)

Астана

Алғысөз

1 Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің «Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты» республикалық мемлекеттік кәсіпорны **ӘЗІРЛЕП ЕНГІЗДІ**

2 Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитеті Төрағасының 23 қарашадағы № 297-од бұйрығымен **БЕКІТІЛІП ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ**

3 Осы стандартта шарап жасау өнімдерінің жаңа термині енген: «экстра брют, жүзім шырыны, құймалы шарап (аққайнар шарап материалы) класы енген; «Шикізаттар мен материалдарға қойылатын талаптар» 5.2 тармақшасында шикізатқа қойылатын талаптар нақтыланған, құймалы шарапқа (аққайнар шарап материалы) және жүзім шырынынан жасалған құймалы шарапқа (аққайнар шарап материалы) қойылатын талаптар берілген қосымша А қосымшасы енгізілген.

Осы стандартта Қазақстан Республикасының мынадай:

- 2004 жылғы 9 қарашадағы № 603-II Техникалық реттеу туралы;
- 2000 жылғы 7 маусымдағы № 53-II Өлшем бірлігін қамтамасыз ету туралы;

сондай-ақ:

- Кеден Одағы комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 880 шешімімен бекітілген КО ТР 021/2011 «Азық өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» КО ТР;
- Кеден Одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 881 шешімімен бекітілген КО ТР 022/2011 «Азық өнімдерін таңбалауға қатысты» КО ТР;
- Кеден Одағы Комиссиясының 2011 жылғы 16 тамыздағы № 769 шешімімен бекітілген КО ТР 005/2011 «Орауыштың қауіпсіздігі туралы» КО ТР;
- Еуразиялық экономикалық комиссия кеңесінің 2012 жылғы 20 шілдедегі № 58 шешімімен қабылданған КО ТР 029/2012 «Тағамдық қоспалардың, хош иістендіргіштер мен технологиялық қосалымша құралдардың қауіпсіздік талаптары» техникалық регламентінің заң нормалары жүзеге асырылған,

Осы стандартта CODEX ALIMENTARIUS халықаралық комиссиясының CODEX STAN 1-1985 (Rev.1-1991) «Өлшеп буылған тамақ өнімдерін таңбалауға арналған жалпы стандарт» құжатының нормалары ескерілген.

4 БІРІНШІ ТЕКСЕРУ МЕРЗІМІ 2023 жылы
ТЕКСЕРУ КЕЗЕҢДІЛІГІ 5 жыл

5 ҚР СТ 1011-99 «Қазақстандық аққайнар» **ОРНЫНА ЕНГІЗІЛДІ.**

Осы стандартқа енгізілетін өзгерістер туралы ақпарат «Стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттар» ақпараттық көрсеткіштерінде жыл сайын, сондай-ақ мәтін өзгерістер мен түзетулер ай сайын басылатын «Ұлттық стандарттар» ақпараттық көрсеткішінде жария етіледі. Осы стандартты қайта қарау (өзгертілу) жою жағдайында, тиісті хабарлар ай сайын басылатын «Ұлттық стандарттар» ақпараттық көрсеткішінде жария етіледі».

Осы стандарт Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитетінің рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толықтай және ішінара басылып шығарыла, көбейтіле және таратыла алмайды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ СТАНДАРТЫ

ҚАЗАҚСТАН ШАМПАНЫ

Жалпы техникалық шарттар

Енгізілген күні 2017-07-01

1 Қолданылу саласы

Осы стандарт шарап материалдарын шөлмектерде немесе қымтақты аппаратта қысым асты қайта ашыту кезінде эндогенді шығуы бар көміртегі диоксидін қанықтыру жолымен алынған шарап жасау өнімі - Қазақстандық аққайнарға таралады.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы стандартты қолдану үшін мынадай нормативтік құжаттар қажет:

ҚР СТ 1081-2002 Азықтық өнімдер рецептурасы мен технологиялық нұсқаулықты құрастыру тәртібі. Жалпы ережелер.

ҚР СТ ГОСТ Р 51301-2005 Азықтық өнімдер мен азық-түліктік шикізат. Улы элементтердің мөлшерін анықтаудың инверсиялық-вольтамперометрлік әдісі (кадмий, қорғасын, мыс пен мырыш).

ҚР СТ ГОСТ Р 51962-2005 Тамақ өнімдері және азық-түлік шикізаты. Күшәннің массалық шоғырлануын анықтаудың инверсиялық-вольтамперометрлік әдісі.

ҚР СТ 2.156-2009 Қазақстан Республикасының мемлекеттік өлшем бірлігін қамтамасыз ету жүйесі. Өлшеп буу, сату және импорт кезінде кез келген түрдегі орауыштағы өлшеп бууылған тауарлар санына мемлекеттік метрологиялық бақылауды жүзеге асыру тәртібі. Жалпы талаптар.

ҚР СТ 2103-2011 Коньяк дистилляты. Техникалық шарттар.

ҚР СТ 2316-2013 Ликер шарап. Техникалық шарттар

СТ РК 2519-2014 Жүзім шырыны. Техникалық шарттар.

ГОСТ 490-2006 Тағамдық сүт қышқылы. Техникалық шарттар.

ГОСТ 745-2014 Орауға арналған алюминий жұқалтыр. Техникалық шарттар.

ГОСТ 908-2004 Тағамдық моногидрат лимон қышқылы. Техникалық шарттар.

ГОСТ 2918-79 Техникалық күкіртті сұйық ангидрид. Техникалық шарттар.

ГОСТ 5541-2002 Қабықты тығындау құралы. Жалпы техникалық шарттар.

ГОСТ 8050-85 Газ тәрізді және сұйық көміртегі қостотығы. Техникалық шарттар.

ГОСТ 9218-2015 Автокөлік құралдарына орнатылатын тағамдық сұйықтыққа арналған цистерналар. Жалпы техникалық шарттар.

ГОСТ 9293-74 Газ тәрізді және сұйық азот. Техникалық шарттар.

ГОСТ 10117.2-2001 Тағамдық сұйықтыққа арналған шыны шөлмектер. Типтері, параметрлері мен негізгі өлшемі.

ҚР СТ 2519-2014 Жүзім шырыны. Техникалық шарттар.

ГОСТ 13191-73 Шарап, шарап материалдары мен коньяк. Этил спиртінің мөлшерін анықтау әдісі.

ГОСТ 13192-73 Шарап, шарап материалдары мен коньяк. Қантты анықтау әдісі.

ГОСТ 13193-73 Шарап, шарап материалдары мен коньяк. Ұшпа қышқылдардың мөлшерін анықтау әдісі.

ГОСТ 13195-73 Шарап, шарап материалдары. Жеміс-жидектен жасалған спирттік шараптар. Темірді анықтау әдісі.

ГОСТ 13516-86 Азықтық сұйықтық пен пресерв, консервілерге арналған гофрленген қатырма қағаздан жасалған жәшіктер. Техникалық шарттар

ГОСТ 14252-73 Шарап, шарап материалдары. Жеміс-жидектен жасалған спирттік шараптар. Титрленген қышқылды анықтау әдісі.

ГОСТ 14351-73 Шарап, шарап материалдары мен коньяктар мен коньяк спирттері. Жалпы және бос күкірт қышқылы мөлшерін анықтау әдісі.

ГОСТ 9293-74 Газ тәрізді және сұйық азот. Техникалық шарттар.

ГОСТ 14137-74 Шарап, шарап материалдары мен коньяктар мен коньяк спирттері. Қабылдау ережелері мен сынаманы сұрыптау әдістері.

ГОСТ 14192-96 Жүктерді таңбалау

ГОСТ 14251-75 Шарап, шарап материалдары. Жеміс-жидектен жасалған спирттік шараптар. Келтірілген сығынды мөлшерін анықтау әдісі.

ГОСТ 14252-73 Шарап және спирттік шарап материалдыр, жеміс-жидек шырыны. Титрленетін қышқылды анықтау әдістері.

ГОСТ 14351-73 Шарап, шарап материалдары және коньяк спирті. Бос және жалпы күкірт қышқылын анықтау әдісі.

ГОСТ 12258-79 Кеңестік аққайнар, шымырлайтын және көпіретін шарап. Бөтелкедегі қос тотықты көміртек қысымын анықтау әдісі.

ГОСТ 15846-2002 Қиыр Солтүстік аудандары мен оған теңестірілетін жерлерге жеткізілетін өнімдер. Буып түю, таңбалау, тасымалдау және сақтау

ГОСТ 21205—83 Азықтық шарап қышқылы. Техникалық шарттар

ГОСТ 22702-96 Экспортқа шығарылатын тағамдық сұйықтығы бар шөлмектерге арналған бүрмеленген картоннан жасалған жәшіктер.

ГОСТ 23943-80 Шараптар мен коньяктар. Бөтелкеге құю толықтығын анықтау әдісі.

ГОСТ 26927 -86 Шикізат пен азықтық өнімдер. Сынапты анықтау әдісі.

ГОСТ 26930-86 Шикізат пен азықтық өнімдер. Күшәланы анықтау әдісі.

ГОСТ 26932-86 Шикізат пен азықтық өнімдер. Қорғасынды анықтау әдісі.

ГОСТ 26933-86 Шикізат пен азықтық өнімдер. Кадмий анықтау әдісі.

ГОСТ 26969-94 Шикізат пен азықтық өнімдер. Сынамаларды дайындау. Улы элементтерді анықтау үшін минералдандыру.

ГОСТ 30538-97 Азықтық өнімдер. Атомды эмиссиялық әдіспен улы элементтерді анықтау әдістемесі.

ГОСТ 31361-2008 Ақ қант. Техникалық шарттар.

ГОСТ 31728—2012 Коньяк дистилляты. Техникалық шарттар

ГОСТ 31730—2012 Шарап жасалатын өнім. Қабылдау ережелері мен сынаманы сұрыптау әдістері

ГОСТ 31782-2012 Өндірістік қайта өңдеуге арналған машина және қолмен жиналатын балғын жүзім. Техникалық шарттар

ГОСТ 32000-2012 Ішімдік өнімі мен оның өндірісіне арналған шикізат. Келтірілген сығындының массалық шоғырлануын анықтау әдісі.

ГОСТ 32001-2012 Ішімдік өнімі мен оның өндірісіне арналған шикізат. Ұшпа қышқылдардың массалық шоғырлануын анықтау әдісі.

ГОСТ 32030-2013 Асхана шарабы және асхана шарап материалдары. Жалпы техникалық шарттар

ГОСТ 32051-2013 Шарап жасалатын өнім. Органолептикалық талдау әдістері

ГОСТ 32095-2013 Ішімдік өнімі мен оның өндірісіне арналған шикізат. Этил спиртінің көлемдік үлесін анықтау әдісі

ГОСТ 32113-2013 Шарап жасалатын өнім. Лимон қышқылының массалық шоғырлануын анықтау әдісі

ГОСТ 32114-2013 Ішімдік өнімі мен оның өндірісіне арналған шикізат. Титрленген қышқылдың массалық шоғырлануын анықтау әдісі

ГОСТ 32115-2013 Ішімдік өнімі мен оның өндірісіне арналған шикізат. Бос және жалпы күкірт диоксидін анықтау әдісі

ГОСТ 32129 - 2013 Шыны бөтелке. Мойын венчиктері. Типтері мен өлшемдері ГОСТ 32131-2013 Алкоголь және алкогольсіз азықтық өнімдерге арналған шыны бөтелкелер. Жалпы техникалық шарттар

ГОСТ 32179-2013 Тығындайтын құралдар. Қауіпсіздік, таңбалау және қабылдау ережелері бойынша жалпы ережелер

ГОСТ 33222-2015 Ақ қант. Техникалық шарттар

Ескертпе - Осы стандартты пайдалану кезінде сілтемелік стандарттардың қолданысын ағымдағы жылдың жағдайы бойынша «Стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттар» жыл сайын басылып шығарылатын ақпараттық көрсеткіш және ағымдағы жылда жарияланған ай сайын басылып шығарылатын ақпараттық көрсеткіш бойынша тексерген дұрыс. Егер сілтемелік құжат ауыстырылса (өзгертілсе), онда осы Стандартты пайдалану кезінде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер сілтемелік құжат ауыстырусыз жойылса, оған сілтеме берілген ереже осы сілтемені қозғамайтын бөлікте қолданылады.

3 Терминдер мен анықтамалар

Осы стандартта сәйкес анықтамалары бар терминдер қолданылады:

3.1 **Қазақстан шампаны:** бөлек ірі ыдыстарда сұйыққойма әдісімен және / бөтелкелерге классикалық әдіспен құйылған жүзім ащытқы және/немесе шарап (шампан-шарап материалдары) екінші рет ашытуы нәтижесінде экзогендік туындаған қос тотықты көміртекпен қаныққан 20°С температурада бөтелкедегі қос тотықты көміртектің 350 кПа кем емес қысымы мен 10,5 бастап 13 дейінгі пайызды этил спиртінің көлемдік үлесіне ие шымырлайтын шарап.

3.2 **Қазақстандық ұзақ сақталған аққайнар:** екінші рет ашыту аяқталғаннан кейін сақталған қазақстандық аққайнар:

- 6 ай – сұйыққоймада ашыту жолымен дайындалған,
- 9 ай - бөтелкеде ашыту жолымен дайындалған.

3.3 **Қазақстандық коллекциялық шампан:** ашыту аяқталғаннан кейін ашытқы қалдығында үш жылдан кем емес аралықта сақталған бөтелкеге құйылған шараптың (шампан шарап материалдары) екінші рет ашытуы арқылы дайындалған қазақстандық аққайнар.

3.4 **Құйылған шарап (шампан - шарап материалы):** қазақстандық шампан өндірісіне арналған шикізат ретінде қолданылатын және дайын өнім ретінде тұтынушы іске асыруға жатпайтын құнарландырылған жүзім шырыны, балғын жүзім жидектерінің толық ашытуы нәтижесінде дайындалған 10,0 бастап 12,0 дейін этил спиртінің көлемдік үлесіне ие шарап жасайтын өнім.

4 Жіктеу

4.1 Қазақстандық шампан массалық шоғырлануына байланысты экстра брют, брют, жеңіл, жартылай жеңіл, жартылай тәтті және тәтті болып бөлінеді.

4.2 Қазақстандық шампан түсі бойынша ақ, қызғылт және қызыл болып бөлінеді.

5 Техникалық талаптар

5.1 Сипаттама

5.1.1 Қазақстандық аққайнар ҚР СТ 1081 және [1, 2] талаптары мен нормаларын сақтай отырып, технологиялық нұсқаулық пен осы стандарт бойынша дайындалады.

5.1.2 Қазақстандық аққайнар органолептикалық көрсеткіші бойынша 1-кестеде келтірілген көрсеткіштерге сәйкес келуі тиіс.

1-кесте

Көрсеткіш атауы	Сипаттама
Мөлдірлігі	Мөлдір, қалдықсыз және бөгде қоспасыз*.
Шарап түсі: - ақ - қызғылт қызыл	 Жасылдан алтын түстес реңкті ашық сабан түсті Ашық қызғылтқа жақын реңкті немесе ашық қызғылт Ашық қызылдан қою қызыл реңкті: қызыл қошқыл, қызыл күрең, анартас түсті
Хош иісі	Жетік, өткір, өзіне тән
Дәмі	Толық, үйлесімді, қышқылтым дәмі жоқ
Көбікті және шымырлау қасиеттері	Аққайнарды бокалға құйғанда көбік түзілуі тиіс және қос тотықты көміртек көбіршіктері бөлінуі тиіс
*тығындау және / немесе сүзу нәтижесінде түзілетін технологиялық қоспалардың болуына (қабық шаңы, сүзілген материал талшықтары), коллекциялық шымырлайтын шараптар үшін – сонымен қатар, шараптың мөлдірлігін төмендетпейтін ақуызды бөлшектер мен бөлек ашытқы жасушалары болуына рұқсат етіледі.	

5.1.3 Қазақстандық шампан физикалық-химиялық көрсеткіші бойынша мынадай талаптарға сәйкес келуі тиіс:

5.1.3.1 Рұқсат етілген ауытқуын ескеріп, этил спиртінің көлемдік үлесі 10,5 бастап 13,0 дейінгі пайызда болуы тиіс;

5.1.3.2 Рұқсат етілген ауытқуын ескеріп, қанттың массалық шоғырлануы бір маркаға мынаны құрауға тиіс, г/дм^3:

- экстра брют – 6,0 артық емес;
- брют – 15,0 артық емес;
- жеңіл – 15,0 бастап 25,0 дейін;
- жартылай жеңіл – 25,0 бастап 40,0 дейін;
- жартылай тәтті – 40,0 бастап 55,0 дейін;
- тәтті – 55,0 бастап 70,0 дейін.

Шампанның нақты маркасы үшін белгіленген қанттың массалық шоғырлану нормасынан рұқсат етілген ауытқу (экстра брют пен брют қоспағанда) - ± 5,0 г/дм^3.

5.1.3.3 Титрленген қышқылдың массалық шоғырлануы (шарап қышқылына шаққанда) 5,5 г/дм^3 бастап 8,0 г/дм^3 дейін болуы тиіс.

Шампанның нақты маркасы үшін белгіленген титрленген қышқылдың массалық шоғырлану нормасынан рұқсат етілген ауытқу - ± 1,0 г/дм^3.

5.1.3.4 Үшпа қышқылдардың массалық шоғырлануы (сірке қышқылына шаққанда) 1,0 г/дм^3 аспауға тиіс.

5.1.3.5 Келтірілген сығындының массалық шоғырлануы мынадан кем болмауы тиіс:

ақ үшін — 16,0 г/дм^3;

қызғылт үшін - 17,0 г/дм^3;

қызыл үшін - 18,0 г/дм^3.

5.1.3.6 Лимон қышқылының массалық шоғырлануы 1,0 г/дм^3 аспауға тиіс.

5.1.3.7 Жалпы күкірт диоксидінің массалық шоғырлануы 200 мг/дм^3 аспауға тиіс.

5.1.3.8 Темірдің массалық шоғырлануы 10,0 мг/дм^3 артық месе болуы тиіс.

5.1.3.9 20 °С температурада бөтелкедегі қос тотықты көміртек қысымы 350,0 кПа кем емес.

5.1.4. Нақты атауға ие Қазақстандық шампанның органолептикалық және физикалық химиялық көрсеткіштері осы түрге арналған технологиялық нұсқаулық талаптарына сәйкес келуі тиіс.

5.1.5 Улы элементтердің мөлшері [1,2] белгіленген нормадан аспауы тиіс.

5.2 Шикізат пен материалға қойылатын талаптар

5.2.1 Қазақстандық шампанды өндіру үшін [2, 5] сәйкес және шарап жасауда қолдануға рұқсат етілген шарап қауіпсіздігі мен сапаны қамтамасыз ететін шикізат пен қосалқы құралдары қолданылады:

- ГОСТ 31782 бойынша өндірістік қайта өңдеуге арналған машина және қолмен жиналған балғын жүзім;

- ампелографикалық сұрыптағы жүзімдер, жүзімдер: Шардоне (Chardonnay), Рислинг (Risling), Алиготе (Aligote), ақ Пино (Pinot Blanc), Пино Менье (Pinot Meunier), қара Пино (Pinot Noir, Pinot Franc), сұр Пино (Pinot Gris), Совиньон (Sauvignon), қызғылт Траминер (Traminer Rose), Сильванер (Silvaner), Каберне – Совиньон (Cabernet - Sauvignon), Кульджинский, Ркацители, Баян-Ширей, ақ Кокур, Пухляковский, Шампанчик, Фетяска (Леанка), Лалвари, Воскеат, Мсхали, Сояки;

- ГОСТ 32030 бойынша толық емес спирттік ашыған шарап материалдары мен жеңіл асхана шарап материалдары;

- *А қосымшасының (міндетті)* талаптарына сәйкес келетін және десульфиттелген жүзім шырынынан жасалған құйылған шарап (шампан - шарап материалдары) және (немесе) құйылған шарап (шампан - шарап материалдары).

Қазақстандық шампанды өндіру үшін жүзімнің басқа сұрыптарын 15,0 % мөлшерінде қолдануға рұқсат етіледі.

- жүзім шырыны ҚР СТ 2019 бойынша;
- ҚР СТ 2316 бойынша ликер шарап материалдары;
- ҚР СТ 2103 және ГОСТ 31728 бойынша коньяк дистилляты;
- ГОСТ 31361 және ГОСТ 33222 ақ қант;
- таза дақылды шарап ашытқылары;
- ГОСТ 21205 бойынша азықтық шарап қышқылы;
- ГОСТ 908 бойынша азықтық моногидрат лимон қышқылы;
- ГОСТ 490 бойынша азықтық сүт қышқылы;
- қазіргі нормативтік құжаттар бойынша азықтық алма қышқылы;
- стандарт қабылдаған мемлекет аумағында жүретін нормативтік құжаттар бойынша азықтық аскорбин қышқылы;
- ГОСТ 2918 бойынша техникалық сұйық күкіртті ангидрид;
- ГОСТ 8050 бойынша газ тәрізді немесе сұйық қос тотықты көміртек;

- ГОСТ 9293 бойынша газ тәрізді немесе сұйық азот (шараптың қос тотықты көміртек қысымы астында болатын және қысымға қарсылық тудыру үшін);

- қолданыстағы нормативтік құжаттар бойынша қысылған ауа;

Ескертпе – Шарапқа енгізілетін қышқылдың жалпы мөлшері: шарап, алма және сүт шарап қышқылына есептегенде 1,5 г/дм^3 аспауы тиіс.

Қауіпсіздік көрсеткіштері бойынша [2,5] талаптарына сәйкес келетін импортты шикізат пен қосалқы материалдарды қолдануға рұқсат етіледі.

5.3 Буып түю

5.3.1 Қазақстандық шампанды ГОСТ 10117.2, ГОСТ 26586, ГОСТ 32131 бойынша жаңа бөтелкелерге құяды, сонымен қатар [3] сәйкес және нормативтік құжат бойынша өлшем мен таза шыны және керамикалық түрлі формадағы басқа шыны бөтелкелер мен жәдігерлік шыны ыдыстарға құйылады.

5.3.2 Қазақстандық аққайнарды бөтелкелерге құю ГОСТ 23943 бойынша деңгейі бойынша жүргізіледі.

Бөтелке мойнының жұлық кесігінің жоғары жазықтығын есептегенде шарапты толтыру деңгейінің биіктігі (20±0,5)^{0}С температурада (8±1) см құрауы тиіс. Тұтыну ыдысы бірлігіндегі өнімнің нақты көлемі рұқсат етілген ауытқуларды есептегенде, таңбада көрсетілген өнімнің номинал көлеміне сәйкес келуі тиіс.

Бір буып түйілген бірліктегі өнімнің номинал мөлшерден рұқсат берілген теріс ауытқу шегі – ҚР СТ 2.156 бойынша.

5.3.3 Қазақстандық аққайнар бар бөтелкелер тығындау герметикалығы, сапа мен шараптың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін және өнімнің осы түрімен байланыс жасау үшін белгілі тәртіппен рұқсат етілген тығындау құралдарымен тығындалады. Бөтелкелер ГОСТ 5541 бойынша қабықты тығынмен немесе полимер тығын немесе тығындау, сапа мен Қазақстандық аққайнар қауіпсіздігін қамтамасыз ететін басқа материалдан жасалған тығынмен тығындалады.

Тығындау құралдары [5] және ГОСТ 32179 талаптарына сәйкес келуі тиіс.

5.3.4 Шыны бөтелке мойны жұлығындағы тығын сым мюзлемен, плакеткалы мюзле (металл төсеме) немесе таспалы мюзлемен бекітіледі. Бөтелке мойнын тығын және мюзлемен бірге толығымен немесе ішінара ГОСТ 745 бойынша алюминий қақтама немесе полиламинат қақпақпен (капсула) жабады немесе жаппайды. Қақпақтың төменгі шеті кольереткамен рәсімделеді немесе кольереткасіз рәсімдеуге рұқсат етіледі.

5.3.5 Қазақстандық аққайнар өнімнің қауіпсіздігі мен сақтығын қамтамасыз ететін ГОСТ 13516, ГОСТ 18575 және ГОСТ 22702 бойынша көліктік ыдысқа буып түйіледі.

Қазақстандық шампан бөтелкелерін көркемдік рәсімделген қорапшаларға буып түюге рұқсат етіледі.

Қиыр Солтүстік пен оған теңестірілген жерлерге арналған өнімді буып түю ГОСТ 15846 талаптарына сәйкес жүргізіледі.

5.4 Таңбалау

5.4.1 Тұтынушылық және көліктік орауыштың әр бірлігін таңбалау мемлекеттік және орыс тіліндегі мынандай ақпарат көрсетілетін және [4] талаптарына сәйкес ГОСТ 14192, ГОСТ 32061 бойынша орындалады, сонымен қатар мәтін басқа тілдерге көшіріле алады:

- өнім атауы;

- дайындаушы кәсіпорынның атауы (мемлекетті қоскандағы заңды мекен жайы, заңды мекен жайымен сәйкес келмеген жағдайда өнеркәсіп мекен жайы) және ұйым немесе пайдаланушыдан өз ауданында наразылық қабылдауға дайындаушымен өкілетті Қазақстан Республикасындағы ұйым (болған жағдайда);

- тауар белгісі (болған жағдайда);
- қанттың массалық шоғырлануы бойынша өнімнің жіктелуі (экстра брют, брют, жеңіл, жартылай жеңіле, жартылай тәтті, тәтті),
- этил спиртінің көлемдік үлесі, % айн.;
- тұтынушылық орауыш бірлігіндегі өнім көлемі, л;
- коллекциялық және ұзақ сақталған үшін – тираж жылы мен рәсімделген мерзімі (бөтелке әдісімен алынған шампан үшін)
- сұйыққойма үшін (сұйыққоймада ашыту арқылы алынған аққайнар үшін) – құйылған мерзімі мен топтама нөмірі;
- сақтау шарттары (сақтау температурасы);
- «Жарамдылық мерзімі сақтау шарттары сақталған жағдайда шектелмейді» нұсқаулық;
- осы құжат белгісі;
- алкоголь өнімінің өндірісіне өкілетті органмен берілген мемлекеттік лицензия нөмірі;
- сәйкестікті растау туралы ақпарат (сәйкестік таңбасы болған жағдайда).
- зияны мен тұтынуға қарсы көрсетімдер туралы ақпарат;
- өнімнің штрихталған коды (болған жағдайда);
- сәйкестікті растау туралы ақпарат (сәйкестік таңбасы болған жағдайда).
- Кеден Одағы мемлекеттері нарығындағы өнім айналымының бірыңғай таңбасы.

Таңба түсінікті, оңай оқылатын, дұрыс болуы және пайдаланушыны (тұтынушыны) жаңылыстырмауы тиіс, бұл ретте жазба, таңба, бейне таңба жағылған фонға қарама-қарсы болуы тиіс. Таңбаны жағу әдісі дайындаушымен белгіленген сақтау шарттары сақталған жағдайда азықтық өнімнің барлық жарамдылық мерзімі ішінде оның сақтығын қамтамасыз етуі тиіс. Пайдаланушыға арналған нұсқаулық пен дайындаушы, өнімді сипаттайтын басқа ақпаратты қосымша көрсетуге рұқсат етіледі.

5.4.2 «Сынғыш. Абайла», «Жоғары», «Ылғалдан қорғау», «Температураны шектеу», «Қаттау шектелген» манипуляциялық таңбаларды жағу арқылы ГОСТ 14192 бойынша гофрленген қатырма қағаздан жасалған жәшіктерге көліктік таңбаны жағады.

6 Қабылдау ережелері

6.1 Қабылдау ережелері – ГОСТ 14137 және ГОСТ 31730 бойынша.

6.2 Қауіпсіздік көрсеткіштерін бақылау тәртібі мен кезеңділігі өндірістік бақылау программасында дайындаушы белгілейді.

7 Бақылау әдістері

7.1 Сынаманы сұрыптау – ГОСТ 14137, ГОСТ 31730 бойынша.

7.2 Органолептикалық талдау - ГОСТ 32051 бойынша.

7.3 Этил спиртінің көлемдік үлесін анықтау – ГОСТ 13191, ГОСТ 32095 бойынша.

7.4 Қанттың массалық шоғырлануын анықтау – ГОСТ 13192 бойынша.

7.5 Титрленген қышқылдың массалық шоғырлануын анықтау – ГОСТ 14252, ГОСТ 32114 бойынша.

7.6 Ұшпа қышқылдардың массалық шоғырлануын анықтау – ГОСТ 13193, ГОСТ 32001 бойынша.

7.7 Темірдің массалық шоғырлануын анықтау – ГОСТ 13195 бойынша.

7.8 Жалпы күкірт диоксидінің массалық шоғырлануын анықтау – ГОСТ 14351, ГОСТ 32115 бойынша.

7.9 Лимон қышқылының массалық шоғырлануын анықтау – ГОСТ 32113 бойынша.

7.10 Келтірілген сығындының массалық шоғырлануын анықтау – ГОСТ 14251, ГОСТ 32000 бойынша.

7.11 Бөтелкедегі қос тотықты көміртек қысымын анықтау – ГОСТ 12258 бойынша.

7.12 Газ камерасының биіктігін анықтау – ГОСТ 23943 бойынша.

7.13 Уытты элементтерді анықтау – ГОСТ 30538 бойынша.

Сынаманы минералдандыруға дайындау – ГОСТ 26969 бойынша;

Күшәнді анықтау – ГОСТ 26930, ҚР СТ ГОСТ Р 51962 бойынша;

Сынапты анықтау – ГОСТ 26927, ҚР СТ ГОСТ Р 51301 бойынша;

Қорғасынды анықтау – ГОСТ26932, ҚР СТ ГОСТ Р 51301 бойынша;

Кадмийді анықтау – ГОСТ 26933, ҚР СТ Р 51301 бойынша.

8 Тасымалдау және сақтау

8.1 Қазақстандық аққайнар көліктің осы түріне жүретін жүктерді тасымалдау ережелеріне сәйкес көліктің барлық түрімен тасымалданады.

8.2 Қазақстандық аққайнарды тікелей күн сәулесінің түсуін болдырмайтын шарттарда салыстырмалы ылғалдылығы 85% артық емес плюс 5^0С бастап плюс 20^0С дейінгі температурада ГОСТ 32061 бойынша жабық қойма мен сауда орындарында сақтайды.

А қосымшасы
(міндетті)

Десульфиттелген жүзім шырынына жасалған құйылған шарап (шампан шарап материалдары) мен құйылған шарапқа (шампан шарап материалдары) қойылатын талаптар

Органолептикалық көрсеткіштер бойынша талаптар А.1 кестесінде келтірілген.

А.1-кестесі. Органолептикалық көрсеткіштер

Көрсеткіш атауы	Сипаттама
Түсі ақ болса - қызыл болса	 - жүзімнің ақ сұрпы – ашық сабан түсінен сабан түске дейін; - жүзімнің қызыл сұрпы – ашық қызғылт реңктен қызғылт реңкке
Иісі	Шарап, бөгде реңк және қышқылдану реңкі жоқ
Дәмі	Таза, балғын, үйлескен

Физикалық химиялық көрсеткіштер бойынша талаптар А.2–кестеде келтірілген.

2-кесте. Физикалық химиялық көрсеткіштер

Көрсеткіш атауы	Норма
Этил спиртінің көлемдік үлесі, %	10,0-11,5
Қанттың массалық шоғырлануы, г/дм^3	3,0
Титрленген қышқылдың массалық шоғырлануы (шарап қышқылына есептегенде), г/дм^3	6,0-10,0
Келтірілген сығындының массалық шоғырлануы, г/дм^3	16,0
Ұшпа қышқылдардың массалық шоғырлануы (сірке қышқылына есептегенде), г/дм^3	1,0
Жалпы күкірт диоксидінің массалық шоғырлануы, мг/дм^3	0,8
Темірдің массалық шоғырлануы, мг/дм^3	200,0

Библиография

[1] Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 27 ақпандағы № 15 бұйрығымен бекітілген «Ыдысқа өлшеп құйылған ауыз су мен алкогольсіз өнім, алкогольді өнімді сақтау және өндіру шарттары, ыдысқа өлшеп құйылған ауыз су мен алкогольсіз өнім, алкогольді өнім өндіру бойынша объектілерге қойылатын санитарлық эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережесі

[2] КО ТР 021/2011 «Азық-түлік өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» Кеден одағының техникалық регламенті

[3] КО ТР 005/2011 «Орауыштың қауіпсіздігі туралы» Кеден одағының техникалық регламенті

[4] КО ТР 022/2011 «Азық-түлік өнімдерін таңбалауға қатысты» Кеден одағының техникалық регламенті

[5] Еуропалық экономикалық комиссия Кеңесінің 2012 жылғы 20 шілдедегі № 58 шешімімен бекітілген КО ТР 029/2012 «Тағамдық қоспалардың, хош иістендіргіштер мен технологиялық қосалымша құралдардың қауіпсіздік талаптары» Кеден одағының техникалық регламенті.

ӘӨЖ 663. 5. 006.354 **ЭҚТ ӨЖ** 11.02.12 **МСЖ** 67.160.10

Түйінді сөздер: қазақстандық аққайнар, қазақстандық ұзақ сақталған аққайнар, қазақстандық коллекциялық аққайнар, терминдер мен анықтамалар, жіктеу, техникалық талаптар, құйылған шарап (аққайнар шарап материалдары), буып түю, таңбалау, қабылдау ережелері, бақылау әдістері, тасымалдау және сақтау, қайта өңдеу

НАЦИОНАЛЬНЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КАЗАХСТАНСКОЕ ШАМПАНСКОЕ

Общие технические условия

СТ РК 1011-2016

Издание официальное

Комитет технического регулирования и метрологии
Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан
(Госстандарт)

Астана

Предисловие

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Республиканским государственным предприятием «Казахстанский институт стандартизации и сертификации» Комитета технического регулирования и метрологии Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ Приказом Председателя Комитета технического регулирования и метрологии Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 23 ноября 2016 года № 297-од.

3 В настоящем стандарте введены новые термины винодельческой продукции: введен класс «экстра брют, сусло виноградное, сусло виноградное, вино наливом (виноматериал шампанский); конкретизированы требования к сырью в п. 5.2 «Требования к сырью и материалам», введено дополнительно Приложение А с изложением требований к: вину наливом (виноматериалы шампанские) и вину наливом (виноматериалам шампанским), выработанным из сусла виноградного.

В настоящем стандарте реализованы нормы законов Республики Казахстан:

- О техническом регулировании от 9 ноября 2004 года № 603-II;
- Об обеспечении единства измерений от 7 июня 2000 года № 53-II;

а также:

- ТР ТС 021/2011 «О безопасности пищевой продукции» от 9 декабря 2011 г. № 880, утв. решением Комиссии Таможенного союза от 9 декабря 2011 г. N 880;
- ТР ТС 022/2011 «Пищевая продукция в части ее маркировки» от 9 декабря 2011 г. № 881, утв. решением Комиссии Таможенного союза от 9 декабря 2011 г. N 881;
- ТР ТС 005/2011 «О безопасности упаковки» от 16 августа 2011 года № 769, утв. решением Комиссии Таможенного союза от 16 августа 2011 г. N 769
- ТР ТС 029/2012 "Требования безопасности пищевых добавок, ароматизаторов и технологических вспомогательных средств" принят решением Совета Евразийской экономической комиссии от 20 июля 2012 г. N 58;

В настоящем стандарте учтены нормы документа CODEX STAN 1-1985 (Rev.1-1991) «Общий стандарт CODEX на маркировку расфасованных пищевых продуктов» Международной Комиссии CODEX ALIMENTARIUS

4 СРОК ПЕРВОЙ ПРОВЕРКИ **2023 года**
ПЕРИОДИЧНОСТЬ ПРОВЕРКИ **5 лет**

5 ВВЕДЕН ВЗАМЕН СТ РК 1011-99 «Казахстанское шампанское».

Информация об изменениях к настоящему Стандарту публикуется в ежегодно издаваемом информационном указателе «Нормативные документы по стандартизации Республики Казахстан», а текст изменений - в ежемесячных информационных указателях «Национальные стандарты». В случае пересмотра (отмены) или замены настоящего стандарта соответствующая информация будет опубликована в информационном указателе «Национальные стандарты»

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Комитета технического регулирования и метрологии Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан.

НАЦИОНАЛЬНЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КАЗАХСТАНСКОЕ ШАМПАНСКОЕ
Общие технические условия

Дата введения 2017-07-01

1 Область применения

Настоящий стандарт распространяется на Казахстанское шампанское – винодельческий продукт, полученный путем насыщения диоксида углерода эндогенного происхождения при вторичном брожении виноматериалов в бутылках или герметических аппаратах под давлением.

2 Нормативные ссылки

Для применения настоящего стандарта необходимы следующие нормативные документы:

СТ РК 1081-2002 Порядок разработки технологических инструкций и рецептур на пищевые продукты. Основные положения.

СТ РК ГОСТ Р 51301 - 2005 Продукты пищевые и продовольственное сырье. Инверсионно-вольтамперометрический метод определения токсичных элементов (кадмия, свинца, меди и цинка).

СТ РК ГОСТ Р 51962-2005 Продукты пищевые и продовольственное сырье. Инверсионно-вольтамперометрический метод определения массовой концентрации мышьяка.

СТ РК 2.156 — 2009 Государственная система обеспечения единства измерений Республики Казахстан. Порядок осуществления государственного метрологического контроля за количеством фасованных товаров в упаковках любого вида при их расфасовке, продаже и импорте. Общие требования.

СТ РК 2103-2011 Коньячный дистиллят. Технические условия.

СТ РК 2316-2013 Вина ликерные. Технические условия

СТ РК 2519-2014 Сусло виноградное. Технические условия.

ГОСТ 490-2006 Кислота молочная пищевая. Технические условия.

ГОСТ 745-2014 Фольга алюминиевая для упаковки. Технические условия.

ГОСТ 908-2004 Кислота лимонная моногидрат пищевая. Технические условия.

ГОСТ 2918-79 Ангидрид сернистый жидкий технический. Технические условия.

ГОСТ 5541-2002 Средства укупорочные корковые. Общие технические условия.

ГОСТ 8050-85 Двуокись углерода газообразная и жидкая. Технические условия.

ГОСТ 9218-2015 Цистерны для пищевых жидкостей, устанавливаемые на автотранспортные средства. Общие технические условия.

ГОСТ 9293-74 Азот газообразный и жидкий. Технические условия.

ГОСТ 10117.2-2001 Бутылки стеклянные для пищевых жидкостей. Типы, параметры и основные размеры.

ГОСТ 13191-73 Вина, виноматериалы, коньяки и коньячные спирты, соки плодово-ягодные спиртованные. Метод определения этилового спирта.

ГОСТ 13192-73 Вина, виноматериалы и коньяки. Метод определения сахаров.

ГОСТ 13193-73 Вина, виноматериалы и коньячные спирты, соки плодово-ягодные спиртованные. Метод определения летучих кислот.

ГОСТ 13195-73 Вина, виноматериалы, коньяки и коньячные спирты, соки плодово-ягодные спиртованные. Метод определения железа.

ГОСТ 13516-86 Ящики из гофрированного картона для консервов, пресервов и пищевых. жидкостей. Технические условия.

ГОСТ 14137-74 Вина, виноматериалы, коньяки и коньячные спирты. Правила приемки и методы отбора проб.

ГОСТ 14192-96 Маркировка грузов

ГОСТ 14251-75 Вина, виноматериалы, соки плодово-ягодные спиртованные. Метод определения приведенного экстракта.СТ 14252-73 Вина и виноматериалы, соки плодово-ягодные спиртованные. Методы определения титруемых кислот.

ГОСТ 14351-73 Вина, виноматериалы и коньячные спирты. Метод определения свободной и общей сернистой кислоты.ГОСТ 12258-79 Советское шампанское, игристые и шипучие вина. Метод определения давления двуокиси углерода в бутылках.

ГОСТ 15846-2002 Продукция, отправляемая в районы Крайнего Севера и приравненные к ним местности. Упаковка, маркировка, транспортирование и хранение.

ГОСТ 21205—83 Кислота винная пищевая. Технические условия.

ГОСТ 22702-96 Ящики из гофрированного картона для бутылок с пищевыми жидкостями, поставляемыми на экспорт. Технические условия.

ГОСТ 23943-80 Вина и коньяки. Методы определения полноты налива в бутылки.

ГОСТ 26586-85 Бутылки стеклянные для пищевых жидкостей, поставляемых для экспорта. Технические условия.

ГОСТ 26927 -86 Сырье и продукты пищевые. Метод определения ртути.

ГОСТ 26930-86 Сырье и продукты пищевые. Метод определения мышьяка.

ГОСТ 26932-86 Сырье и продукты пищевые. Метод определения свинца.

ГОСТ 26933-86 Сырье и продукты пищевые. Метод определения кадмия.

ГОСТ 26969-94 Сырье и продукты пищевые. Подготовка проб. Минерализация для определения содержания токсичных элементов.

ГОСТ 30538-97 Продукты пищевые. Методика определения токсичных элементов атомно-эмиссионным методом.

ГОСТ 31361-2008 Сахар белый. Технические условия.

ГОСТ 31728—2012 Дистилляты коньячные. Технические условия

ГОСТ 31730—2012 Продукция винодельческая. Правила приемки и методы отбора проб

ГОСТ 31782-2012 Виноград свежий машинной и ручной уборки для промышленной переработки. Технические условия

ГОСТ 32000-2012 Продукция алкогольная и сырье ее производства. Метод определения массовой концентрации приведенного экстракта

ГОСТ 32001-2012 Продукция алкогольная и сырье ее производства. Метод определения массовой концентрации летучих кислот.

ГОСТ 32030-2013 Вина столовые и виноматериалы столовые. Общие технические условия

ГОСТ 32051-2013 Продукция винодельческая. Методы органолептического анализа

ГОСТ 32095-2013 Продукция алкогольная и сырье ее производства. Метод определения объемной доли этилового спирта

ГОСТ 32113-2013 Продукция винодельческая. Метод определения массовой концентрации лимонной кислоты

ГОСТ 32114-2013 Продукция алкогольная и сырье ее производства. Метод определения массовой концентрации титруемых кислот

ГОСТ 32115-2013 Продукция алкогольная и сырье ее производства. Метод определения свободного и общего диоксида серы

ГОСТ 32129 - 2013 Бутылки стеклянные. Венчики горловин. Типы и размеры.

ГОСТ 32131-2013 Бутылки стеклянные для алкогольной и безалкогольной пищевой продукции. Общие технические условия

ГОСТ 32179-2013 Средства укупорочные. Общие положения по безопасности, маркировке и правилам приемки

ГОСТ 33222-2015 Сахар белый. Технические условия

ПРИМЕЧАНИЕ При пользовании настоящим стандартом целесообразно проверить действие ссылочных стандартов по ежегодно издаваемым информационным указателям по состоянию на текущий год и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным указателям, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим стандартом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 Термины и определения

В настоящем стандарте применяют термины с соответствующими определениями:

3.1 **Казахстанское шампанское:** вино игристое с объемной долей этилового спирта от 10,5 до 13 процентов и давлением диоксида углерода в бутылке не менее 350 кПа при 20°С, насыщенное диоксидом углерода эндогенного происхождения в результате вторичного брожения виноградного сусла и/или вина наливом (виноматериалы шампанские) резервуарным методом в отдельных крупных емкостях или системе крупных резервуаров и классическим методом в бутылках;

3.2 **Казахстанское шампанское выдержанное:** казахстанское шампанское, выдержанное после окончания вторичного брожения не менее:

- 6 месяцев – приготовленное путем брожения в резервуарах,
- 9 месяцев - приготовленное путем брожения в бутылках.

3.3 **Казахстанское шампанское коллекционное:** казахстанское шампанское, приготовленное путем вторичного брожения вина наливом (виноматериалы шампанские) в бутылках, выдержанное после окончания брожения на осадке дрожжей не менее трех лет.

3.4 **Вино наливом (виноматериал шампанский):** винодельческая продукция с объёмной долей этилового спирта от 10,0 до 12,0 процентов, произведенная в результате полного брожения ягод свежего винограда, сусла виноградного, которая используется в качестве сырья для производства казахстанского шампанского и не подлежащая реализации потребителям как готовый продукт.

4 Классификация

4.1Казахстанское шампанское подразделяют в зависимости от массовой концентрации сахаров на экстра брют, брют, сухое, полусухое, полусладкое и сладкое.

4.2 Казахстанское шампанское по цвету подразделяют на белое, розовое и красное.

5 Технические требования

5.1 Характеристики

5.1.1 Казахстанское шампанское производят по настоящему стандарту и технологическим инструкциям с соблюдением норм и требований СТ РК 1081 и [1,2].

5.1.2 Казахстанское шампанское по органолептическим показателям должно соответствовать требованиям, указанным в Таблице 1.

Таблица 1

Наименование показателя	Характеристика
Прозрачность	Прозрачное, без осадка и посторонних включений*.
Цвет вина: - белого - розового -красного	 Светло-соломенный с оттенками от зеленоватого до золотистого Светло-розовый или с оттенками, близкими к светло-розовому от светло-красного до темно-красного с оттенками: вишневым, рубиновым, гранатовым
Букет	Развитый, тонкий, характерный
Вкус	Полный, гармоничный, без оттенков окисленности
Пенистые и игристые свойства	При наливе шампанского в бокал должна образовываться пена и происходить выделение пузырьков двуокиси углерода
*Допускают наличие технологических включений, образующихся в результате фильтрации и/или укупорки (волокна фильтровальных материалов, корковая пыль), для коллекционных игристых вин - также наличие отдельных дрожжевых клеток и белковых частиц, не снижающих прозрачность вина.	

5.1.3 Казахстанское шампанское по физико- химическим показателям должно соответствовать следующим требованиям:

5.1.3.1 Объемная доля этилового спирта с учетом допустимых отклонений должна быть от 10,5% до 13,0 %;

5.1.3.2 Массовая концентрация сахаров с учетом допустимых отклонений должна составлять на марку, г/дм^3:

- экстра брют – не более 6,0;
- брют – не более 15,0;
- сухое – от 15,0 до 25,0;
- полусухое – от 25,0 до 40,0;
- полусладкое – от 40,0 до 55,0;
- сладкое – от 55,0 до 70,0.

Допускаются отклонения от норм массовой концентрации сахаров (за исключением экстра брют и брют), установленного для конкретной марки шампанского, ± 5,0 г/дм^3.

5.1.3.3 Массовая концентрация титруемых кислот (в пересчете на винную кислоту), должна составлять от 5,5 г/дм^3 до 8,0 г/дм^3.

Допустимые отклонения от массовой концентрации титруемых кислот, установленной для конкретной марки шампанского, составляют ± 1,0 г/дм^3.

5.1.3.4 Массовая концентрация летучих кислот (в пересчете на уксусную кислоту) должна составлять, не более 1,0 г/дм^3.

5.1.3.5 Массовая концентрация приведенного экстракта должна быть не менее:

для белых — 16,0 г/дм^3;

для розовых - 17,0 г/дм^3;

для красных – 18,0 г/дм^3.

5.1.3.6 Массовая концентрация лимонной кислоты должна быть не более 1,0 г/дм^3.

5.1.3.7 Массовая концентрация общего диоксида серы должна быть не более 200 мг/дм^3.

5.1.3.8 Массовая концентрация железа должна быть не более 10,0 мг/дм^3.

5.1.3.9 Давление двуокиси углерода в бутылке при температуре 20 °С не менее 350,0 кПа.

5.1.4. Органолептические и физико-химические показатели Казахстанского шампанского конкретных наименований должны соответствовать требованиям технологической инструкции на данный вид.

5.1.5 Содержание токсичных элементов не должно превышать норм, установленных [1,2].

5.2 Требования к сырью и материалам

5.2.1 Для производства Казахстанского шампанского применяют сырье и вспомогательные средства, обеспечивающие качество и безопасность вина, согласно [2, 5] и разрешенные к использованию в виноделии:

- виноград свежий машинной и ручной уборки для промышленной переработки по ГОСТ 31782;
- виноград ампелографических сортов винограда: Шардоне (Chardonnay), Рислинг (Risling), Алиготе(Aligote), Пино белый(Pinot Blanc), Пино Менье (Pinot Meunier), Пино черный (Pinot Noir, Pinot Franc), Пино серый (Pinot Gris), Совиньон (Sauvignon), Траминер розовый (Traminer Rose), Сильванер (Silvaner), Каберне – Совиньон (Cabernet - Sauvignon), Кульджинский, Ркацители, Баян-Ширей, Кокур белый, Пухляковский, Шампанчик, Фетяска (Леанка), Сояки;
- виноматериалы столовые сухие и виноматериалы неполного спиртового брожения по ГОСТ 32030;
- вино наливом (виноматериалы шампанские) и (или) вино наливом (виноматериалы шампанские), выработанные из сусла виноградного, и соответствующие требованиям *Приложения А (обязательное).*

Допускается применение в производстве Казахстанского шампанского других сортов винограда, но не более 15,0 %.

- сусло виноградное по СТ РК 2019;
- виноматериалы ликерные по СТ РК 2316;
- коньячный дистиллят по СТ РК 2103 и ГОСТ 31728;
- сахар белый по ГОСТ 31361 и ГОСТ 33222;
- дрожжи винные чистой культуры;
- кислоту винную пищевую по ГОСТ 21205;
- кислоту лимонную моногидрат пищевую по ГОСТ 908;
- кислоту молочную пищевую по ГОСТ 490;
- кислоту яблочную пищевую по действующим нормативным документам;
- кислоту аскорбиновую пищевую по нормативным документам, действующим на территории государства, принявшего стандарт;
- ангидрид сернистый жидкий технический по ГОСТ 2918;
- двуокись углерода газообразную или жидкую по ГОСТ 8050;
- азот газообразный или жидкий по ГОСТ 9293 (для создания противодавления и находящихся под давлением двуокиси углерода вин);
- воздух сжатый по действующим нормативным документам;

Примечание – Общее количество вводимых в вино кислот: винной, яблочной и молочной не должно превышать 1,5 г/дм^3 в пересчете на винную кислоту.

Допускается применение других вспомогательных материалов, которые в контакте с вином обеспечивают его качество и безопасность и соответствуют требованиям [2,5].

5.3 Упаковка

5.3.1 Казахстанское шампанское разливают в новые стеклянные бутылки по ГОСТ 10117.2, ГОСТ 26586, ГОСТ 32131, ГОСТ 32129 и сувенирные стеклянные сосуды и другие стеклянные бутылки различных форм и размеров, в том числе декоративные с декорированной поверхностью, по нормативному документу с соблюдением норм и требований [3].

5.3.2 Розлив Казахстанского шампанского в бутылки производится по уровню по ГОСТ 23943.

Высота уровня заполнения вина, считая от верхней плоскости торца венчика горловины бутылки, должна составлять (8±1) см при температуре (20,0±0,5) °С. Фактический объем продукции в единице потребительской тары должен соответствовать номинальному объему продукции, указанному в маркировке, с учетом допустимых отклонений

Пределы допустимых отрицательных отклонений продукта в одной упаковочной единице от номинального количества – по СТ РК 2.156

5.3.3 Бутылки с Казахстанским шампанским герметизируют укупорочными средствами, разрешенными в установленном порядке для контакта с данным видом продукта и обеспечивающими герметичность укупоривания, качество и безопасность вина (корковые и (или) сборные корковые пробки по ГОСТ 5541, полимерные и пробки из других материалов, обеспечивающих герметичную укупорку).

Укупорочные средства должны соответствовать требованиям [5] и ГОСТ 32179.

5.3.4 Пробку на венчике горловины стеклянной тары фиксируют проволочным мюзле, мюзле с плакеткой (металлической прокладкой) или ленточным мюзле. Горловину бутылки вместе с пробкой и мюзле полностью или частично закрывают или не закрывают колпачком (капсулой) из алюминиевой фольги по ГОСТ 745 или полиламината. Нижний край колпачка оформляется или не оформляется кольереткой.

5.3.5 Казахстанское шампанское упаковывают в транспортную тару по ГОСТ 13516, ГОСТ 18575 и ГОСТ 22702, обеспечивающую сохранность и безопасность продукции.

Допускается упаковывание бутылок с Казахстанским шампанским в художественно оформленные коробки.

Упаковывание продукции для районов Крайнего Севера и приравненных к ним местностей производят в соответствии требованиями ГОСТ 15846.

5.4 Маркировка

5.4.1 Маркировка каждой единицы потребительской и транспортной упаковки выполняется по ГОСТ 14192, ГОСТ 32061 в соответствии с требованиями [4] с указанием следующей информации на государственном и русском языках, а также тексты могут быть продублированы на других языках:

- наименование продукции;
- наименование и местонахождение предприятия - изготовителя (юридический адрес, включая страну, и при несовпадении с юридическим адресом - адрес предприятия) и организации в Республики Казахстан, уполномоченной изготовителем на принятие претензий от потребителей на ее территории (при наличии);
- товарный знак изготовителя (при наличии);
- классификацию продукта по массовой концентрации сахаров (экстра брют, брют, сухое, полусухое, полусладкое, сладкое),
- объемную долю этилового спирта, % об.;
- объем продукции в единице потребительской упаковки, л;
- для коллекционного и выдержанного - год тиража и дату оформления (для шампанского, полученного бутылочным способом)

- для шампанского, полученного брожением в резервуарах- дату розлива и номер партии;
- условия хранения;
- надпись «Срок годности не ограничен при соблюдении условий хранения»;
- обозначение настоящего документа;
-номер государственной лицензии, выданной уполномоченным органом на производство алкогольной продукции;
- информацию о подтверждении соответствия продукции (при наличии знака соответствия);
- информацию о вреде и противопоказаниях употребления;
- штриховой код продукции (при наличии);
- единый знак обращения продукции на рынке Государств Таможенного Союза.

Маркировка должна быть понятной, легкочитаемой, достоверной и не вводить в заблуждение потребителей (приобретателей), при этом надписи, знаки, символы должны быть контрастными фону, на который нанесена маркировка. Способ нанесения маркировки должен обеспечивать ее сохранность в течение всего срока годности пищевой продукции при соблюдении установленных изготовителем условий хранения. Допускается дополнительно указывать другую информацию, характеризующую продукт изготовителя и рекомендации для потребителя.

5.4.2 Транспортная маркировка ящиков из гофрированного картона по ГОСТ 14192 с нанесением манипуляционных знаков «Хрупкое. Осторожно», «Верх», «Беречь от влаги», «Ограничение температуры», «Штабелирование ограничено».

6 Правила приемки

6.1 Правила приемки – по ГОСТ 14137 и ГОСТ 31730

6.2 Порядок и периодичность контроля за показателями безопасности устанавливает изготовитель в программе производственного контроля.

7 Методы контроля

7.1 Отбор проб – по ГОСТ 14137, ГОСТ 31730.

7.2 Органолептический анализ по ГОСТ 32051.

7.3 Определение объемной доли спирта – по ГОСТ 13191, ГОСТ 32095.

7.4 Определение массовой концентрации сахаров – по ГОСТ 13192.

7.5 Определение массовой концентрации титруемых кислот – по ГОСТ 14252, ГОСТ 32114.

7.6 Определение массовой концентрации летучих кислот – по ГОСТ 13193, ГОСТ 32001.

7.7 Определение массовой концентрации железа – по ГОСТ 13195.

7.8 Определение массовой концентрации общего диоксида серы – по ГОСТ 14351, ГОСТ 32115.

7.9 Определение массовой концентрации лимонной кислоты – по ГОСТ 32113.

7.10 Определение массовой концентрации приведенного экстракта – по ГОСТ 14251, ГОСТ 32000.

7.11 Определение давления двуокиси углерода в бутылках – по ГОСТ 12258.

7.12 Определение высоты газовой камеры – по ГОСТ 23943.

7.13 Определение токсичных элементов – по ГОСТ 30538.

Подготовка проб к минерализации – по ГОСТ 26969.

Определение мышьяка – по ГОСТ 26930, СТ РК ГОСТ Р 51962.

Определение ртути – по ГОСТ 26927, СТ РК ГОСТ Р 51301.
Определение свинца – по ГОСТ26932, СТ РК ГОСТ Р 51301.
Определение кадмия – по ГОСТ 26933, СТ РК Р 51301.

8 Транспортирование и хранение

8.1 Казахстанское шампанское транспортируют всеми видами транспорта в соответствии с правилами перевозок грузов, действующими на данном виде транспорта.

8.2 Хранение Казахстанского шампанского должно проводится в крытых складских и торговых помещениях при температуре от плюс 5 ^{0} С до плюс 20^{0} С и относительной влажности не более 85% в условиях, исключающих попадание прямого солнечного света.

Приложение А
(обязательное)

Требования к **вину наливом (виноматериалам шампанским) и вину наливом (виноматериалам шампанским), выработанным из сусла виноградного**

Требования по органолептическим показателям приведены в Таблице А.1.

Таблица А.1 – Органолептические показатели

Наименование показателя	**Характеристика**
Цвет -для белых -для красных	 от светло-соломенного до соломенного от легкого розового оттенка до красного
Аромат	Винный, без посторонних тонов и тонов окисленности
Вкус	Чистый, свежий, гармоничный

Требования **по** физико-химическим показателям приведены в Таблице 2.

Таблица 2 – Физико-химические показатели

Наименование показателя	**Норма**
Объемная доля этилового спирта, %	10,0-11,5
Массовая концентрация сахаров, г/дм^3, не более	3,0
Массовая концентрация титруемых кислот (в пересчете на винную кислоту), г/дм^3	6,0-10,0
Массовая концентрация приведенного экстракта, г/дм^3, не менее	16,0
Массовая концентрация лимонной кислоты, г/дм^3, не более	1,0
Массовая концентрация летучих кислот (в пересчете на уксусную кислоту), г/дм^3, не более	0,8
Массовая концентрация общего диоксида серы, мг/дм^3, не более	200,0
Массовая концентрация железа, мг/дм^3, не более	20,0

Библиография

[1] Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования к объектам производства алкогольной продукции, безалкогольной продукции и питьевой воды, расфасованной в емкости, условиям производства и хранения алкогольной продукции, безалкогольной продукции и питьевой воды, расфасованной в емкости», утв. Приказом Министра национальной экономики Республики Казахстан от 27 февраля 2015 года № 15

[2] ТР ТС 021/2011 Технический регламент Таможенного союза «О безопасности пищевой продукции»

[3] ТР ТС 005/2011 Технический регламент Таможенного союза «О безопасности упаковки»

[4] ТР ТС 022/2011 Технический регламент Таможенного союза «Пищевая продукция в части ее маркировки»

[5] ТР ТС Требования безопасности пищевых добавок, ароматизаторов и технологических вспомогательных средств» ТР ТС 029/2012 принят Решением Совета Евразийской экономической комиссии от 20 июля 2012 г. № 58.

УДК 663. 5.: 006.354 **МКС** 67.160.10

Ключевые слова: казахстанское шампанское, казахстанское шампанское выдержанное, казахстанское шампанское коллекционное, термины и определения, классификация, технические требования, вино наливом (виноматериал шампанский), упаковка, маркировка, правила приемки, методы контроля, транспортирование и хранение, Приложение А (обязательное)

Басуға _____ ж. қол қойылды Пішімі 60х84 1/16
Қағазы офсеттік. Қаріп түрі «KZ Times New Roman»,
«Times New Roman»
Шартты баспа табағы 1,86. Таралымы ____ дана. Тапсырыс ____

«Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты»
республикалық мемлекеттік кәсіпорны
010000, Астана қаласы, Мәңгілік Ел данғылы, 11 үй,
«Эталон орталығы» ғимараты
Тел.: 8 (7172) 27-08-01, 79-34-22

gost.e-ecolog.ru